

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת בלק

נאמטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת חקת תשפ"א

קידושיא רבא בצפרא דשבתא

ביאור דלכך כתיב 'זאת חקת התורה' ולא זאת חקת הפרה. דפסוק זה בא ללמדנו על כל התורה כולה ולא רק לדיני הפרה אדומה, דכל התורה היא בבחינת חק שהיא רצון עליון ואינו מיוסד על הבנתנו בטעם המצוה, ולכן כתיב 'זאת חקת התורה' ללמד שהגם שיכולים להבחין חילוק בין חוקים למשפטים, מ"מ צריכים לזכור שגם למשפטים יש כח של חוקים, שצריכים לקיים אותם אפילו כשלא מבינים את טעמם, והעיקר היא האמונה הפשוטה וקיום מצוות השי"ת בלי קשר להבנתנו בטעם המצוה.

בסידור 'תפלה ישרה באסטאן' מובא הערה לפני שלש עשרה ברכות האמצעים שבשמונה עשרה (שמקורה מסידור ראדוויל) ומובא שם לשון מספר עבודת הקודש להרב חיד"א, שהגם שברכות האמצעיות פשטן של דברים לצרכנו, ואולם הכל הוא רמזים

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (במדבר י"ב). וברש"י, לפי שהשמן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה.

וידוע הקושיא שנתחבמו בו רבים אמאי כתיב זאת חקת התורה ולא כתיב זאת חקת הפרה, דהרי במצות פרה אדומה מיירי, ובסה"ק קדושת לוי ביאר הטעם בזה שטעמי התורה והמצות הם נעלמים מכל האדם, רק האדם צריך לעשות ולקיים כל התורה מחמת ציווי ה' עליו לעשותם ולקיימם. וזהו הרמז זאת חוקת התורה, כל התורה והמצות הם חקים אצלינו, כי אין נגלה לנו שום טעם מהמצות, רק עיקר קיום התורה והמצות יהיה מחמת צוה ה' לאמר.

וגם כ"ק אא"ז מו"ר זי"ע ביאר כעין דבריו של הקדושת לוי ובתוספת

של פשט, ובנוסף גם נוכל להבין שהתורה נדרשת בפרד"ס, שחז"ן מהפשט הפשוט, יש גם רמז דרוש וסוד.

ובכללות הרי שזו בקשה שנוכל להבין מה שקורה עמנו מדי יום ביומו, שלפעמים לפי מה שנראה לעין השכלי א"א להשיג כל מה שקורה בעולם, ורק לגדולי ישראל צדיקי האמת ע"י חכמת התורה שלהם יש להם יכולת לפתוח צוהר לתוך המקרים שקורים בעולם ולהאיר לתוך החושך ואפילה. שעל ידי אור חכמת התורה המאיר בהם, הם מאירים בבחינת אורים ותומים.

ולפי דברינו כעת נוכל להבין חלק מכוונת ברכת 'אהבת עולם' שאנו אומרים בתפילת שחרית, 'אבינו מלכנו בעבור שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחו בך, ותלמדם חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם, כן תחננו ותלמדנו'.

ויש לפרש שכונת התיבות 'חקי חיים' הוא על כל המקרים שעוברים עלינו בהאי עלמא, שהם בבחינת 'חק' שהוא דבר בלי הסבר, ואולם בקשתינו לפני שוכן מרומים 'ותלמדם חקי חיים' שיותר השם דרכו איך להתמודד עם מקרים אלו, וזה כדי שנוכל לעשות רצונך בלבב שלם.

וסודות המדובר בהם כו', שהכל לייחד יחוד גדול במדות.

וכוונת הדברים שבכל תפלה של בקשה, צריך האדם לדעת שמחז"ן מהכונה הפשוטה של הבקשה, יש בכל ברכה סודות ורמזים שהם למעלה מהשגתנו, ובכל ברכה אנו מייחדים יחודים.

והנה הברכה ראשונה של ברכות האמצעים היא ברכת חונן הדעת, שאנו מבקשים מהשי"ת 'אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה חננו מאתך דעה בינה והשכל'. והכונה הפשוטה בברכה זו היא שבקשתינו שהשי"ת יחונן אותנו עם שכל, חכמה בינה ודעת, כדי שנוכל להבין את דברי תורה. אמנם לפי דברי העבודת הקודש הנ"ל צריך האדם לדעת גם שחז"ן מכוונה הפשוטה בברכה זו, יש בברכה זו כוונות יותר עמוקים, דהיינו סודות ורמזים ויחודים.

וכשהאדם מכוין בברכת אתה חונן הכונה הפשוטה, היינו שהשי"ת יחונן אותנו בדעת וכו' או הכונה היא בין בכללות ובין בפרטות, שבפרטות הרי זו בקשה שהשי"ת יחונן אותנו עם שכל, חכמה, בינה ודעת, כדי שנוכל להבין דברי תורה באופן

שרק ע"י הבנת התורה נוכל לדעת איך להתמודד עם 'חקי החיים'. ולפי דברים אלו יבא על נכון הקשר בין התפלה שאנו מתפללים שהקב"ה יאיר עינינו וילמדנו 'חקי חיים' ואיך, ע"י שגלמד התורה"ק, שע"ז אנו מתפללין בהמשך הברכה, על ידי כך נוכל לראות בצדקת דרכי ה'.

ובאופן אחר י"ל כי אלו שזכו לחכמת התורה יודעים היטב שכל הבנתם בתורה הוא אפס קצהו, שהרי התורה עמוקה היא מני ים, שלפי כמות ידיעת התורה שלהם, יודעים שיש עדיין כהנה וכהנה שבלתי ידועים להם". ולכן ההסתכלות שלהם בעניני 'חקי חיים' הם באופן אחר, לפי שהם מבינים שיש עומק רב בכל מה שקורה בעולם יותר הרבה ממה שנראה לעין, ובהסתכלות זו הם יכולים להתמודד עם מקרים אלו.

יעזור השי"ת שנוכה לשכל הישר, וכן לחכמה בינה ודעת, להבין הבחינה של חוקים, דהיינו שיש עומק בכל דבר ודבר שהוא יותר מהשגתנו והבנתנו. עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

והנה בהמשך הברכה אנו אומרים, 'אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו, ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמוע ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה'.

וצריכים להבין הקשר בין בקשה זו למה שאנו מתפללין לפני זה, דלפי מאי דארמן שהבקשה של 'ותלמדם חקי חיים' הכונה על כל המקרים שעוברים עלינו בזה העולם שהם בבחינת 'חק' בלי טעם, וע"ז אנו מבקשים 'כן תחננו ותלמדנו' להתמודד עם זה, א"כ איך מקשרים בקשה זו עם המשך הבקשה שהוא ענין של הבנת התורה.

ולפי מה שביארנו כוונת ברכת 'אתה חונן' שהבקשה היא שנוכל להבין המקרים הבלתי מובנים שהם בבחינת 'חק', ורק ע"י חכמת התורה שיש לצדיקי הדור עי"כ יש להם הכח להאיר החשיבה ולחזק ולעודד את כלל ישראל, שעל ידי אור חכמת התורה המאיר בהם, ניתן להם משמים היכולת לפענח נעלמים, א"כ שפיר מובן סדר התפילה בברכת אהבה רבה,

א. ראה בסה"ק מאור עינים (ישמח לב ע"מ אבות) 'תורת ה' תמימה (תהלים יט ח), ואמר הבעש"ט נשמתו בגנוי מרומים כי היא תמימה שלא התחיל בה אדם והיא שלימה.

רעוא דרעוין

ים סוף היה ענין טבילה מטומאת מצרים, וכן השבע שבתות של ספירת העומר מרמזו לשבעה נקיים, הרי אנו רואים שגם בשירת הים היה טהרה לפני השירה, ויעזור השי"ת שנוכה לטהרה ועי"ז נוכל לשורר לבורא עולם בלב טהור.

בברכת לחיים אמר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א: אנו רואים שיש קשר בין טהרה לשירה, כי בפרשתנו מתחיל בענין טהרה ובסוף הפרשה כתיב אז ישיר ישראל (במדבר כא ז'), וכדוגמת זה מצינו גם בשירת הים, דאיתא בספרים הקדושים שענין קריעת

תורה

והשיב הבעש"ט זי"ע שזהו ענין הגבהות, שמתחילה אם האדם מתנהג בדרך לא טוב והוא רחוק מהשי"ת, התחלת תיקונו הוא מצד הגבהות, ושלא לשמה, כמו להתפארות, או בשביל שיוכה לעולם הבא שזהו ג"כ גבהות נסתר, שחושב שראוי שישלם לו השי"ת שכר על מעשיו, וחושב את עצמו שעושה איזה דבר למענו ית"ש, ובאמת מצידנו בלתי כח הבורא מה אנו, והאיך יתכן לקבל שכר, רק שמתחלה אי אפשר לבוא לזה, וח"ו ישאר בחיצוניות, והותר לו לאחוז בגבהות והתפארות ויעשה שלא לשמה, ומתוך שלא לשמה יבוא

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (במדבר יט ב). כ"ק אא"ז מו"ר זי"ע היה רגיל לחזור על מה ששאלו את מרן הבעל שם טוב זי"ע (מובא בספר כתר שם טוב) על ענין פרה אדומה היכן הוא רמוזה לבוא מזה לעבודת השי"ת תמיד, כמו שלימד הבעש"ט זי"ע שכל המצוות הם נצחיות בשכל, אף שבפועל הם בזמן ובמעשה, מ"מ בשכל הם תמיד נצחיים, כי התורה היא אלוקותו ואלוקותו נצחיות, ושאלוהו על פרה אדומה שאפילו בזמן בית המקדש לא נהג אלא לעתים רחוקות כדאיתא במשנה כמסכת פרה (ג ה).

לשמה, אבל בלשמה צריך להיות זך ונקי מכל סוג גבהות, כי אם יתערב בו גבהות ח"ו תפסול העבודה, נמצא הגבהות מטהרת הטמאים הרחוקים מהשי"ת, ומטמא את הטהורים שנתקרבו כבר להשי"ת, שח"ו אם יתערב בהם גבהות יתועב לפני ה'.

והענין הזה הוא נוהג תמיד שצריך להתקרב להשי"ת בגבהות ושפלות, כי קודם שרוצה האדם להתקרב להשי"ת על ידי איזה מצוה גדולה ותורה או תפלה, נמצא שעדיין הוא מרוחק, והוא נקרא עתה על הדרך הכינוי טמא ומרוחק מהשי"ת, ואי אפשר להתקרב להשי"ת אם לא יהיה לו גבהות. דהיצר הרע אומר לאדם לפני עשיית מצוה אתה אינך ראוי לעשות מצוה גדולה ועובדא כזו, ועל כן צריך שיגבה לכו בדרכי השי"ת, ואם כן על ידי גבהות זה יטהר, ויקרב את עצמו אל השי"ת כשיעשה העובדא של תורה או תפלה או מצוה, ואח"כ בעת העובדא שעושה אז אח"כ צריך להיות נשמר מכל גבהות וישפיל עצמו לפני השי"ת ולפני כל, נמצא הגבהות בשעת מעשה המצוה שאז הוא נקרא טהור, ואז הגבהות מטמא טהורים ח"ו, עכתו"ד.

ומתאמרא משמיה דעלמא שזה הכוונה במה שאנו אומרים בברכת השכיבנו /והסר שמן מלפנינו ומאחרנו/, דהיינו היצר הרע שמוגיע לאדם לפני עשיית מצוה ואומר לו אתה אינך ראוי לעשות מצוה זו כג"ל, ועל זה מבקשים והסר שמן מלפנינו, ומאחרנו, בקשתנו על היצר הרע שמכניס האדם למצב של גבהות לאחר עשיית המצוה שאומר לו שעשה מצוה נאה ובשלימות וכדו'.

ובעת לפי דברינו אנו הרי שהאדם במרם שיגש לעשות מצוה צריך שילבש עצמו מעט בגבהות כנגד היצוה"ר המניעו מלקיים מצוה. ואם תאמר היאך ובאיזה אופן צריך להיות זה הגבהות, אלא שמדברי הסה"ק קדושת לוי כפרשתן בענין של חטא מי מריבה נוכל להבין הבחינה של גבהות שאנו מחוייבים להלביש עצמנו בגשתנו לעשיית מצוה או לכל דבר שבקדושה.

דהנה הקדושת לוי מביא שרשי" והרמב"ן חולקים מה היה חטאו של משה, הרמב"ן מפרש על שאמר לישראל שמעו נא כו' (רמב"ן כ א), ורשי" מפרש על שהכה את הסלע (רשי" כ יב). וכתב דנראה שטעם אחד הוא, כי זה גרם זה.

בעולם צריכין לעשות מעצמם הרצון של ישראל לדבר שנבראו, דהיינו בשביל ישראל. אבל אם אינו מספר ומעלה צדקת ישראל אז צריך להכריח כל הנברא בהכרח גדול לעשות מה שנברא, דהיינו לעשות רצון ישראל. והנה משה אמר בכאן שמעו נא המורים, הוכיח את ישראל בדברים קשים ולכך הוצרך להכות את הסלע לעשות מה שנברא, כי אילו היה מעלה את ישראל כנ"ל, וכמו שהיה כוונת הקדוש ברוך הוא ודברת אל הסלע, כי אז היה מדבר אל הסלע אתה שנבראת בשביל ישראל והם במעלה גדולה צריך אתה לעשות מה שנבראת, דהיינו להוציא מים לישראל. אבל עתה שהוכיח את ישראל בדברים קשים שמעו נא וכו', הוצרך להכות את הסלע לעשות רצון ישראל, ונמצא זה גרם את זה וטעם אחד הוא.

ומדבריו הקדושים נוכל להבין שענין הגבהות שאנו מלבישים עצמנו לפני עשיית דבר שבקדושה, הוא שיהודי צריך להבין גודל מעלתו ומקום מקור מחצב נשמתו מתחת כסא הכבוד, וגודל הנחת רוח אשר יש להבורא יתברך ממצות כל איש ישראל, וגודל השמחה אשר בכל העולמות בעשות איש ישראל מצות הבורא.

ומבאר דהנה יש שני בחינות במוכיח שמוכיח את ישראל שיעשו רצון הבורא ברוך הוא. אחד, שמוכיח בדברים טובים, דהיינו שאומר לכל איש ישראל גודל מעלתו ומקום מקור מחצב נשמתו אשר באמת נשמת ישראל הצובה למעלה מכסא כבוד וגודל הנחת רוח אשר להבורא יתברך כביכול ממצות כל איש ישראל וגודל השמחה אשר בכל העולמות בעשות איש ישראל מצות הבורא בזה ובוזה התוכחה מטה את לב בני ישראל לעשות רצון הבורא ברוך הוא לקבל כל איש מוישראל עול מלכות שמים עליו. ויש שמוכיח את ישראל בדברים קשים ובדברי ביושים עד שהם מוכרחים לעשות רצון הבורא.

והחילוק שביניהם, זה שמוכיח את ישראל בטוב מעלה את נשמת ישראל למעלה למעלה ומספר תמיד בצדקת ובגדולת ישראל כמה גדול כוחם למעלה וראוי הוא להיות מנהיג על ישראל. וזה שמוכיח את ישראל בדברים קשים אינו בבחינה הזאת.

והנה זה שמוכיח את ישראל בטוב ומספר תמיד בגדולת ישראל וצדקתם אז כל הדברים הנבראים

אזי יש לו אחיזה בעניני חוקי התורה, וכלשונו 'שאו מגלים לו רזי התורה סודות הנסתרים וטעמי המצות ויסוד כל דבר'.

והנה מ"ח הדברים שבהם התורה נקנית הם מילי דחסידות ועניני הנהגות ומדות טובות כמוכא במסכתא דאבות (פ"ו מ"ו), ובודאי שכאשר ירצה האדם לקשר עצמו לתורה ולעסוק בה צריך שיקיים הני מ"ח קנינים שבהם נקנית התורה כי אם שלא יקיים זה איך תתקם אצלו התורה, וכבר אמרו חכמנו ז"ל (ילקו"ש בראשית) דרך ארץ קדמה לתורה. וכאשר יקיים האדם את אלו הקנינים אזי יזכה לתורה ואז יזכה שיתגלו לפניו 'חוקי חיים' וכדברי האוה"ח.

ודברים אלו מבוארים בד בכד עם דברי מרן הבעש"ט זי"ע שאמרנו בתחילת דברינו בענין חוקי הפרה שהוא בחינת הגבהות כנ"ל. והנה ענין הגבהות אינו עבירה לכשעצמה, אלא הנהגה ומדה טובה היא שהאדם יתנהג עצמו בשפלות וענוה, וא"כ כאשר האדם מתנהג עם הגבהות כדבעי אזי מתנהג במידות טובות שע"י יזכה שיתגלו לפניו סודות נסתרים ועניני החוקים וכנ"ל.

האור החיים הקדוש [אשר בשבוע הבעל"ט ביום ט"ו תמוז יחול יומא דהילולא קדישא דילה] כותב בריש פרשתן (במדבר י"ב) ז"ל: אין לך מצוה ומצוה שאין בה עוד סודות נעלמים הנגלים למושה ולאדם ראוי המשיג לקנות קנין התורה במ"ח דברים השנויים במשנת חסידים (אבות ו ו), שאז מגלין לו רזי התורה שגילה ה' למושה בסיני, ומושה גם כן גילה לישראל בני דורו סודות הנסתרים וטעמי המצות ויסוד כל דבר.

וסיום דבריו מובנים ביותר לפי מה שכתב רש"י בתחילת פרשת משפטים (שמות כא א ד"ה אשר תשים לפניכם) ז"ל: אמר לו הקב"ה למושה לא תעלה על דעתך לומר, אשנה להם הפרק וההלכה ב' או ג' פעמים עד שתהא סדורה בפיהם כמשנתה, ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפניכם כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם עכ"ל. הרי שמושה רבינו גילה לעם ישראל שבאותו הדור סודות הנסתרים וטעמי המצות ויסוד כל דבר כנ"ל.

היוצא לנו מדברי האור החיים הקדוש הללו, שהאדם הזוכה לקנות קנין במ"ח דברים שהתורה נקנית בהם

התורה כדאמרן, והם היסוד שעליהם הם בונים עצמם בתורה ועבודה כנ"ל.

יסוד של בנין נמצא בעומק האדמה ואינם נראה לעינים, כמו כן המדות טובות קשורים לענין החוקים, ואלו שזכו לקנות קנין בעניני הנהגות טובות ומדות ישרות זוכים לסודות הנסתרים ומעמי המצות ויסוד כל דבר של כל החוקים. כמו היסוד שאינה נראה לכל, כן עניני החוקים אינם נראים לכל. אבל אלו שזוכים להבין בענין החשיבות של היסוד, להבין שעניני המדות הם הם היסוד שעליו נבנה כל בנין התורה והעבודה, להם נגלה עניני היסוד הממונים בהחוקים.

יעזור השי"ת שנוכל להתנהג בהנהגות טובות ומדות ישרות שהם היסודות והקנינים של כל היהדות, עדי נזכה לביאת גוא"צ שאז יתגלו סודות הנסתרים ומעמי המצות כדכתיב כי מלאה הארץ דעה את ה' (ישעיהו י"א ט) בב"א.

הנהגות ומדות אינם מצות ואינם עבירות, וידוע מה שמתאמרא אצל חסידים בעניני הנהגות ומדות, 'גאווה איז נישט קיין עבירה, אבער וואס גאווה קען צו ברענגען, קען נישט די ערגסטע עבירה צו ברענגען' (גאווה אינה עבירה, אבל למה שגאווה יכולה להביא, לא יכול להביא אפילו עבירה הכי חמורה). וכן בכל עניני המדות.

ובמעלת וחשיבות המידות טובות כתב התיבות שלום (טהרת המדות א ב) שהמדות הם כיסוד לבית שיוצקים אותו בעומק האדמה ואח"כ בונים עליו בנין רב קומות, אשר לפי ערך עומק וחוזק היסוד כך יכול להיות גודל הבנין, ועד"ז ראו חז"ל ענין המדות, שהם קובעים את כל המהלכים הרוחניים שבאדם, כי הם השרשים והיסוד של המבנה הרוחני שלו.

אלו שזכו להנהגות טובות ומדות ישרות זוכים לקנות קנין בקנין

סיום מסכת חגיגה

שנלמד במסגרת כולל שנות חיים שע"י קהילתנו הק' בראשות ראש הכולל הרה"ג רבי משה וינבאך שליט"א יום המישי פרשת חקת ז' תמוז תשפ"א

הר ההר (במדבר כ כב). ומפרש רש"י, שהר ההר היא הר על גבי הר, כתפוח קמץ על גבי תפוח גדול, ואע"פ שהענן הולך לפניהם ומשוה את ההרים, שלשה נשאר בהן הר סיני לתורה והר נבו לקבורת משה והר ההר לקבורת אהרן.

ונראה לומר על פי מה שאמרו חז"ל (סוכה גב.) לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה, הללו בוכין והללו בוכין, צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה ורשעים בוכין ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה.

חרי שהיצר הרע מכונה 'הר', ובמדבר היה הענן שהיה הולך לפניהם ומשוה את ההרים, דהיינו שהענן עזר להם להתגבר על היצר הרע. [והגם שאמרו חז"ל (אבות ה ה) עשרה נסיונות נסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא

שמחה גדולה ועונג רב היא לי לקחת חלק בסיום מסכת חגיגה שנלמד בצותא חדא ע"י לומדי הכולל שעומדת בראשות המגיד שיעור הרה"ג ר' משה וינבאך שליט"א.

סיום מסכת חגיגה והתחלת מסכת סוכה קשורים לפרשת השבוע, מסכת חגיגה מסתיימת בענין מומאה וטהרה והיא קשורה לענין טהרת פרה אדומה בתחילת פרשתן, והמסכת שהתחילו ללמוד כעת היא מסכת סוכה, והיא גם קשורה לפרשתנו שמדבר על מיתת מרים ואהרן הכהן. וידוע מה שאמרו חז"ל (תענית ט.) שבמיתת מרים במלה הבאר, ובמסכת ראש השנה (ג.) איתא שבמיתת אהרן נסתלקו ענני הכבוד. ודברים אלו קשורים למסכת סוכה, דאיתא בגמ' סוכה (יא:): שמצות עשית הסוכה היא זכר לענני הכבוד, ובמסכת סוכה איתא נמי על מצוות ניסוך המים בחג שקשור לענין המים בפרשתנו.

והנה בפרשתן כתיב, ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה

לכבודו, ויש האומרים 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו' וכך גם מנהגנו, בלי תיבת הוא. וזכורני לפני כמה שנים עשיתי לחן על מילים אלו, ושרתי אותו לפני כ"ק אאמו"ר זי"ע הכ"מ, ועשיתי השיר עם המילה 'הוא', והעיר לי אבי ז"ל שאנחנו לא נוהגים לומר 'הוא' אלא 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו'.

והפעם למנהג שאנו אומרים 'ברוך אלקינו שבראנו' בלי 'הוא', בגלל הראשי תיבות של 'ברוך אלקינו שבראנו' הוי 'באש', ומובא בשם סידור רבי שבתי וסידור רבי קאפיל שיכוין למסור נפשו על קידוש השם לשריפה. ועלה בליבי שמילים אלו מאוד מתאימים לסיום מסכת חגיגה שהמסכת מסתיימת (כ.ו.) א"ר אבהו אמר ר"א ת"ח אין אור של גיהנם שולטת בהן, ק"ו מסלמנדרא, ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מדמה אין אור שולטת בו, ת"ח שכל גופן אש דכתיב (ירמיהו כג כט) הלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה. הרי אנו רואים שהמכת מסתיימת בענינו של אש, ולכן מה מאוד מתאים שנשיר מילים אלו שבראשי תיבות שלהם נרמזו 'באש'.

במדבר, ואולם י"ל שבלתי עזרת הענן היה להם הרבה יותר נסיונות].

והני שלשה הרים שנשארו בהן, הר סיני לתורה והר נבו לקבורת משה והר ההר לקבורת אהרן, י"ל הפעם כי בשלשה הרים אלו היו להם זכויות מיוחדות שבהם יוכלו להתגבר על יצרם הרע, הר סיני ניתנה בה תורה, ואמרו חז"ל (קידושין ל:): הקב"ה אמר להם לישראל בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו. והר נבו והר ההר, שבהם היו להם את הזכות של משה רבנו ואהרן הכהן שנקברו בהם.

יעזור השי"ת שתזכו לסיים עוד ועוד מסכת מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ותזכו לאורך ימים ושנות חיים עדי נוכח לביאת גוא"צ בכ"א.

אח"כ פתח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בניגון 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו', ואמר שהסיבה שמנגן ניגון זה, דבתיבות אלו יש שתי נוסחאות, יש האומרים 'ברוך הוא אלקינו שבראנו

שמחת השבע ברכות

לבת ידידנו הר"ר שמואל דוב הרשטיין הי"ו

עב"ג החתן חיים אלעזר גנזלר הי"ו

ו' תמוז תשפ"א

טעמי תורה והמצות לכך רוצה תמיד לעשותם ולקיים בלי שום הפסק רגע.

ואדם הזוכה מגבר הנשמה על הגוף לעשות ולקיים התורה והמצות,

ולכך אדם המת שהנשמה עולה למעלה ונשאר הגוף לבדו מטמא הגוף.

ולכך קברי הצדיקים אינם מטמאים, כי הגופים מהצדיקים הם מזוככים עד

שהגוף גם כן רוצה בקיום התורה והמצות, ולכך גם הגופים שלהם אינם

מטמאים.

וזהו הרמז ואת חוקת התורה, מחמת שהתורה הוא חוק שאינו גלוי

טעם התורה אין הגוף רוצה לקיים התורה ואז הגוף מטמא אחר מותו

כנ"ל. ולכך צוה השם יתברך לעשות פרה לטהר מטומאת הגוף לבד שהוא

מטמא במותו.

ומדבריו אנו מוצאים שכל חיות האדם הוא דוקא כל עוד

נמשך המלחמה בין הנשמה להגוף, וברגע שהנשמה עולה למעלה ונשאר

הגוף לבדו הרי הוא מת, ולכן מטמא

איתא במדרש (רבה במדבר י"ט ב) על מה שאמר שלמה המלך

בקהלת (ו כג) אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממנו שכונתו על פרה אדומה

שהיא מטהרת הטמאים ומטמאה טהורים.

ויש ליתן תוספת ביאור לענין שטהרת פרה אדומה היא באופן של לטהר

טמאים לטהר טהורים, ובתקדם דברי הקדושת לוי (פר' חקת), בענין טומאת

מת, שמבאר כי הנשמה והחיות אשר באדם, אשר הנשמה והחיות נחצב

מתחת כסא הכבוד, רוצה תמיד לעבוד את הבורא ברוך הוא בלי הפסק רגע

אחד, רק הגוף אשר באדם אינו מניח ויש מלחמה תמיד בין הנשמה והחיות

עם הגוף והאדם הזוכה מנצח את הגוף לעשות כרצון הנשמה. ולמה זה

הגוף אינו רוצה לקיים התורה והמצות מפני שאין משיג טעמי התורה והמצות,

כי אם היה יודע טעמי התורה והמצות היה הגוף גם כן רוצה לקיים המצות,

רק שאינו יודע טעמי התורה, והנשמה נחצבת מתחת כסא הכבוד ומשיגה

אך שהחסד של הבורא ית"ש הוא גדול מאוד, אור צה ומצוחצח שלא היו הנבראים יכולים לסובלו, כמו למשל באור השמש אי אפשר להביט וליהנות מאורה כי אם ע"י מסך צמצום האור כפי השיעור שיוכלו הנבראים לקבלו ולהנות מאורו, כך באלף אלפי אלפים הבדלות, אור חסדו הגדול לא היו הנבראים יכולים לקבלו והיו בטליון ממציאאות, והוצרך מדת החסד להתצמצם ע"י מדת הגבורה שהיא מדת הדין שמודר מדת החסד בצמצום כפי שיעור שיוכלו הנבראים לקבלו, עכ"ד.

ענין זה של הצמצום לא היה רק בשעת בריאת העולם, אלא הוא בחינת הוה, דהיינו כל החיות והתהוות העולם הוא באופן כזה. ולכן כל ענין חיות האדם הוי ע"י צמצום, דהיינו המלחמה של הנשמה והגוף כנ"ל, והוצרכו הנשמה והגוף לצמצם עצמם כדי שיוכלו להתקיים יחד. וברגע שאדם מת והנשמה עולה לכור מחצבתה ונשאר הגוף לבד נפסק המלחמה הזאת וגם נפסק ענין הצמצום הוא מת בלתי החיות, דהלא כל החיות המתהווה מהבורא ית"ש הוא ע"י צמצום כדאמרן, וברגע שנפסק חיות

בטומאת מת. זאת אומרת כי החיות והקדושה והטהרה נובע מענין ההתמודדות הנשמה עם הגוף, וברגע שהגוף נשאר לבד בלי נשמה, הוי הגוף בלי חיות ובמצב של טומאה.

ויש להרחיב קצת בענין זה, דהנה כל ענין חיות אדם מתהווה מהבורא ית"ש, שהבורא ית"ש הוא הבורא והוא המנהיג, וכל התהוות הבריאה הוא ע"י צמצום כידוע, שמבואר בכתבי הארז"ל (עץ חיים שער א' ענף ב') שהבורא ית"ש הוא אין סוף ובלי גבול, וכל מעשיו הם גם באופן זה בלתי מוגבל ובלי סוף, ואיך נתהווה הבריאה שהיא בריאה מוגבלת, אלא הקב"ה צמצם עצמו כדי לברוא העולם שהוא מוגבל ומצומצם.

ובמו שכתב המאור עינים (לד) כי הבורא ית"ש שלם בכל המדות שאין חסר לו שום דבר שנאמר ח"ו שע"י שהיה חסר הדבר ההוא ח"ו הוצרך לברוא העולמות, אך כי מאחר שהוא חסדן גדול ורב חסד וטוב כמו שאמר הכתוב (תהלים קמה ט) טוב ה' לכל, ומטבע הטוב להטיב, ורצה בבריאת העולם להטיב לנבראים ושיכירו כח מלכותו ויתענגו מזיו כבודו, ולכוננה זו ברא את העולמות.

זצוק"ל ובתוך דבריו ביאור מה שאמרו חז"ל איזוהי אשה כשרה, כל שעושה רצון בעלה (תרא"ר ט), הכוונה הפשוטה היא, שאשה כשרה עושה מה שבעלה רוצה, וזקני ז"ל ביאר שהכוונה שאיזוהי אשה כשירה העושה רצון בעלה היינו שמעשה את הרצון של בעלה (וי שאפט די רצון פונעם מאן).

ולפי דבריו, כאשר תתנהג האשה בדעת ובחכמה, והיא זו שתעשה הרצון לבעלה שיגדל בתורה וירא"ש, א"כ אפילו שהיא בעצם צריכה להצטמצם לבעלה, אולם אצלה הצמצום יהיה מעלה ולא תרגיש שהיא משועבדת לבעלה, שהרי היא טוה את הדרך לבעלה, וזוהי אשה כשרה.

יעזור השי"ת שהזיווג יעלה יפה ויזכו החתן וכלה לבנות בית נאמן בישראל לתפארת המשפחות, ויזכו המחותרים והסכים לראות רוב נחת ותענוג מכל יוצ"ח עדי נוכח לבנין בית המקדש ביאת גוא"צ בב"א.

זו הוי מת. ומזה נובע טומאת מת וכדברי הקדושת לוי הנ"ל.

אמרו חז"ל (עירובין נה.) האי עלמא כבי הילולא דמיוא, שהעולם נמשל לחתונה. וכמו שאמרנו שבריות העולם נתהווה ע"י צמצום, כן הדבר בחתונה שכל ענין הנישואין הוא ע"י צמצום, שאיש ואשה צריכים כל אחד ואחד להצטמצם אחד לשני.

וזכורני מימי קדם במלוח מלכה מוצאי שבת קודש פרשת משפטים אצל כ"ק אא"ז מו"ר זי"ע היה 'פארשפיל' לחתן ה"ה ידידנו הרה"ח רבי פינחס פרקל הי"ו, ואמר אז זקני ז"ל שארבע מקלות של החופה מסמלים לחתן שמעכשיו הוא מוגבל, בחור עד החופה הוא 'פרייע פויגל' (כמו עוף שפורח חפשי), ואחרי החופה הוא צריך להצטמצם להכלה.

לפני החתונה של כ"ק אאמו"ר זי"ע הכ"מ ולהבחל"ח אמי מורתי תליט"א, דרש זקני כ"ק גאב"ד חוסט

